

Evangelie volgens Mattheus 6,19-23

Verzamelt u geen schatten op aarde, waar ze door mot en worm vergaan en waar dieven inbreken om te stelen; maar verzamelt u schatten in de hemel, waar ze niet door mot of worm vergaan en waar dieven niet inbreken om te stelen. Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

De lamp van het lichaam is het oog. Wanneer dus uw oog helder is, zal heel uw lichaam verlicht zijn. Is echter uw oog slecht, dan is heel uw lichaam duister. Indien dus zelfs uw innerlijk licht duister is, hoe erg zal dan de duisternis zijn!

Overweging

Tegenwoordig heb je helicopterouders. Ouders die bij alles wat hun kinderen doen, overal waar ze heen gaan, als een helicopter boven hen te hangen om ze in de gaten te houden. Daar kun je lacherig over doen. En pedagogisch is het niet verstandig. Maar kinderen zijn het dierbaarste, kostbaarste, wat ouders hebben, hun hoogste waarde. Ze lopen de sloffen uit hun lijf en stijgen op in helicopters uit liefde en zorg voor hun kinderen.

Daarom voelen ouders zich vaak ook schuldig als het mis gaat met hun kind, terwijl ze zich niets te verwijten hebben. Alsof ze iets verkeerd gedaan hebben, iets niet gezien hebben, niet genoeg opgelet hebben. Ook het schuldgevoel komt uit de liefde en zorg.

In onze samenleving zijn menselijkheid, gelijkheid, rechtvaardigheid belangrijke waarden. Dat hebben we in onze samenleving geregeld. Tot op zekere hoogte, beginnen we nu te beseffen, omdat we door de derde wereld en migranten met de neus op de feiten worden geduwd. Waarom heeft het westen – en het westen, dat zijn wij – eeuwenlang de waardigheid van mensen in kolonies met voeten getreden, om maar niet te spreken van de slavenhandel? Miljoenen mensen zijn vertrapt en vermoord, afgebeeld en uitgebuit, slaaf gemaakt en verkocht. In de tijd die wij Verlichting noemen, en Vooruitgang.

Waarom hebben we het niet gezien, niet opgelet, niet de aandacht en liefde en zorg gehad voor waarden die voor ons toch kostbaar en belangrijk waren?

Wij zorgen dat het huis waar we wonen, netjes is en niet verslonst. We richten het zorgvuldig in naar onze smaak. Ons huis is ons thuis. Het is ons dierbaar. We kunnen niet zonder. Daarom verzorgen we het, met liefde. Maar de aarde, ons gemeenschappelijk huis, zoals paus Franciscus het noemt, hebben we geschonden, uitgeput, verwoest. Als je foto's ziet, dan schrik je; het is niet om aan te zien.

Waarom hebben we het niet gezien, niet opgelet, niet de aandacht en liefde en zorg gehad voor wat kostbaar en van waarde is?

Wisten we niet beter? Voortschrijdend inzicht? Maar dat is niet waar. Er zijn altijd mensen geweest die het hebben gezien en het hebben aangeklaagd. We hadden het heel goed kunnen zien.

Waarom hebben we het niet gezien? Waar ligt onze schuld?

In de voorbereiding van de viering vertelde iemand over een gezin waarin de twee hardwerkende ouders de schaarse tijd die ze voor elkaar en hun kinderen hebben, zo goed mogelijk willen invullen. Dan moet er aandacht zijn voor elkaar, inhoud, gezelligheid. En daarom nemen ze voor zo'n samenzijn hun kinderen mee uit eten, in een restaurant.

Ze doen het uit liefde en zorg. Maar moet je ervoor uit eten gaan? Is het niet beter om het gewoon thuis te doen? Eenvoudig en doeltreffend.

Als de afwasmachine stuk gaat, ontdekken mensen soms hoe verbindend het samen afwassen is. Je vertelt elkaar wat je die dag hebt meegemaakt, er wordt soms heel wat bekend en opgebiecht bij het afdrogen van messen en vorken. En in elk geval, het gezelligste moment van de dag.

De meeste mensen zijn van goede wil. Maar we drijven mee op de stroom, gaan op in wat om ons heen gebeurt, we doen wat iedereen doet, we passen ons aan, we durven geen vragen te stellen bij hoe het gaat, we zijn niet creatief genoeg om iets anders te bedenken. We zijn, zegt het Oude Testament, 'verstokt'.

En zo worden wij schuldig, aan de aarde, aan mensen, aan onszelf. En daarom willen wij samen onze schuld belijden voor God:

Wij belijden voor God en voor elkaar
dat wij in gebreke zijn gebleven
en schuldig geworden zijn,
in woord en gedachte, in doen en laten,
aan de aarde die onder ons gebukt gaat en ons niet langer dragen
kan
aan de mensen die niet meer kunnen leven in een wereld vol oorlog
en geweld en die wij desondanks niet toelaten in ons leven
aan onszelf, wij die de onmacht voelen over hoe het verder moet,
maar te weinig zoeken naar mogelijkheden om het anders en beter
te doen.